

บทละครโทรทัศน์เรื่อง "กมลเกสร"

ชม ช่าง

สร้างบทจากพระราชนิพนธ์

ฉบับแปลของพระมหาโป่ง ป. ๔ วัดบวรนิเวศวิหาร

ตัวละคร

- ธิกาเศรษฐี (กมลเกสร, ชัมพูปริพาชก)
- เศรษฐี
- ภรรยาเศรษฐี
- โจร
- ทาสี (ปดดา)
- ปริพาชก
- พระสารีบุตรเถระ
- ชาวนาน ๑ - ๒ - ๓ - ๔ - ๕ - ๖
- เด็กชาย ๒ - ๓ คน
- และผู้แสดงประกอบเป็นเด็ก, ชาวนาน อีกมาก.

ฉาก

- (๑) ห้องภายในปราสาท ๘ ชั้น กรุงราชฤทธิ์ ควรทำเป็นสองตอน คือภายใน
ห้องนอนและตนาห้องนอน ห้องนอนมีหน้าต่างสูง มองลงไป เห็นแผ่นดินคำ
เครื่องประดับทองแดงฐานะเทรฐ มีลูกกรง เห็นอย่างกรงนก
- (๒) เจ้าเมืองโจร สมมุติว่าเป็นยอกเขา มีเทวสิทธิ์ ฉากนี้ขอให้มันไฉ่ เป็นโพธิ์-
กราวน และแบคกราวน เนื้อที่สร้างฉากค่อนข้างกว้าง
- (๓) หมู่บ้านแห่งหนึ่งในกรุงสาวิตรี เห็นบางส่วนของบ้านเรือน และมีบ้านหนึ่ง
ประตูเปิด เขาออกไค มีกองทรายอยู่หน้าบ้านกองหนึ่ง จักที่หนึ่งสองแห่ง
อยู่ตรงข้ามกัน สำหรับพระสารีบุตร เตะนั่งไคปัญหากับนางขัมพปริพาชิกา
ครั้งที่พระสารีบุตร เตะนั่งนั้น โปรดคำนึงว่าไม่ต้องการฉายให้เห็นหน้า
พระสารีบุตร ฉะนั้น ควรมี เช่นรายคาบ้าน กิ่งไม้ หรือคนที่มานั่งฟัง
การไคว่าทะบัง ส่วนทางฝ่ายนางขัมพปริพาชิกานั้น ฉายไคเต็มที และบาง
มุมฉายผ่านพระสารีบุตร โดยเอาส่วนข้างของพระสารีบุตร เป็นโพธิ์กราวน
ไปจับนางขัมพปริพาชิกา เป็นชัยเจ็ค

ก่อนไคเกิด

ฉายไคประกอบคำบรรยายดังนี้ -

๑. ภาพพระเชตะวัน บรรยาย - สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับ
ณ เชตะวัน ซึ่งคณินทิตชาวกรุงสาวิตรีนาม -
สุทักกะ หรือ เนมิศตกนามอนาถปัจฉิกะสร้าง
ถวายควยใจสักการะ (กลาย เป็น)
๒. ภาพพระพทเจ้า บรรยาย - และวาระหนึ่งแห่งกาลครั้งนั้น เมื่อพระบรม-
ศาสดาประทับอยู่กลางภิกษุสงฆ์สาวก ไคไตรศ
พระธรรมเทศนาว่า ผู้ใดพึงกล่าวคาถาทั้ง
๑๐๐ ซึ่งไม่ประกอบควยบทเป็นประโยชน์เลย
บทแห่งธรรมบทเดียว ที่บุคคลฟังแล้วสงบระงับ
ไคประเสริฐกว่า ผู้ใดฟังขณะมนยพันหนึ่ง
ถ้อยคำพันหนึ่งในสงคราม ผู้นั้นหาชื่อว่า
เป็นยอกแห่งผู้นั้นในสงครามไม่ ส่วนผู้ใด
ขณะตนคนเดียวไค ผู้นั้นแล เป็นยอกผู้นั้น
ในสงคราม..... แล้วทรงปรารภ
ถึงนางกุกุหล เกสึ เป็นอุทาหรณ์

(กลาย เป็น)

๓. ภาพปราสาท ๗ ชั้นในกรุงราชคฤห์ (ซ้อนโตเถิด ไข่เพลงสวคนะโม ภาษา
อินเดียนเป็นแบบกรรวาน ผวก ๓ จบเท่านั้น แล้วต่อจากนั้น
คนกรรวานเองเพลงพิณการ้องในองก์ ๒)

องก์ ๑

ฉาก ๑ ในห้องปราสาทชั้น ๗ เวลากลางวัน

ตัวละคร เศรษฐี ภรรยา หิดา ทาดี

เพลงอิน ฉากว่าง แล้วไฉนเสียงมาก่อน ดังไกลเข้ามา

เสียงเศรษฐี ขึ้นมาเร็ว ๆ เข้าเด็ก

เสียงภรรยา โอ๊ย... เหนื่อยเหลือเกิน

เสียงเศรษฐี ถึงชั้นเจ็ดแล้ว

เสียงภรรยา เราไม่ควรจะสร้างปราสาทให้สูงถึง ๗ ชั้นเลยนี่ ถ้าไม่มีกิจเกี่ยวด้วยลูกแล้ว ข้าพเจ้าไม่ยอมขึ้นมาหรอก

เสียงเศรษฐี อ๋อ... มัวมานอนอยู่เลย ความร่ำรวยยอมประกาศเกียรติไถ่ถวาย-
ปราสาท ๗ ชั้น อันงาม ก็ในกรุงราชคฤห์นี้ เราได้ซื้อแล้ว
ว่า ได้เป็นสกุล เศรษฐีชาว เมืองทั้งหลายก็นับถืออยู่

เสียง เดินไกลเข้ามา เศรษฐี เดินเข้ามาก่อน ภรรยาทำทางเหนื่อยหอบ เดินตามมาถึงที่นั่ง

เศรษฐี (เรียก) ปุณณา... นั่งปุณณา ...

ปุณณาออกมาจากในห้อง คารวะ

ทาดี ข้าแต่นาย ... ข้าพเจ้ามาแล้ว

การแสดงในตอนนี้ตกลง ไร่ เรียง

ภรรยา ข้าต้องการพบคุณพ่อกับลูกข้า

ทาดี นายหญิงนอนหลับอยู่

เศรษฐี ปลุกซิ... บอกว่าเราผู้เป็นพ่อและแม่ขึ้นมาจากปราสาท
ชั้น ๑ เพื่อเยี่ยมเยียน.... (ปุณณาจะไป)

ภรรยา เกี่ยวก่อนนั่งปุณณา... (กับเศรษฐี) ข้าพเจ้าคิดว่า ปลดปล่อย
ให้ลูกหญิงของเราหลับนอนโดยสุขเถิด

เศรษฐี ตามใจ... (กับนางปุณณา) ปุณณา เจ้าปรนนิบัติลูกข้า
ด้วยดีอยู่รึ.....

ทาสี ภารกิจซึ่งนายทั้งสองมอบให้ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าปฏิบัติ
แล้วควยดี

ภรรยา เจ้าทองธนะ ชาตธอมลูกข้า แม่เท่าก็มีให้ เบื่อนธุสิดิน

เศรษฐี ปราสาทชั้น ๙ นี้ ข้าสร้างเพื่อเป็นสวรรค์ของลูกข้า
ความสูงโคที่เพชริคาอยู่ ความสูงนั้นข้าสร้างขึ้นมา
เพื่อลูกหญิง

เสียงธิดา แม่... พ่อ ...

เศรษฐีและภรรยาตื่นใจ ไ้ไปมองทางประตูห้อง ธิดาขึ้นอยู่ที่ประตู เกินออกมายิ้ม (มีเครื่อง-
ประดับตัวมาก) คนตรืลลอเมา ๆ ภรรยาอุกขึ้นรับธิดา

ธิดา เสียงของพ่อปลุกให้ข้าตื่นแล้ว

ภรรยา (ตำหนิเศรษฐี) ท่านไม่ควรจะพุดควยเสียงอันดัง

เศรษฐี ข้า

ธิดา (ซัด) ข้าเงิด ถึงอย่างไรข้ายอมยินดีว่าการปล่อย
ให้พ่อและแม่คอยอยู่

ภรรยา ลูกแม่สุข หุข ประการใด

เศรษฐี (ตอบแทน) ไม่มีความทุกข์หรอก อยู่บนปราสาทชั้น ๙
นี้ สิ่งที่เราหมองหังมองไม่อาจเกิด

ธิดา ข้าแหว... หากจะอนุญาตให้ข้าขอสิ่งใดใดสิ่งหนึ่ง
ข้าก็ใครจะขอละจากปราสาทชั้น ๙ ไปอยู่ ณ ชั้นต่ำ
เพียงดิน

เศรษฐี ไม่ได้... เจ้าจะอยู่ชั้นต่ำไม่ได้ มนทิลจะเกิดแกตัวคุณ
ละอองจับสิ่งอันเกลือกดิน เจ้าได้ชื่อว่า เป็นลูกแห่งเศรษฐี
เจ้าต้องอยู่ในที่อันสูง และมีศิริ

ภรรยา (กับลูก) เจ้าน่าจะอยู่โดยสุข ณ ที่นี่... หรือว่า
นั่งป้อนยาบกพร่องต่อการปรนนิบัติ.....(เล่นงาน)
ป้อนยา เจ้า...

ธิดา (ซัด) ป้อนยาปรนนิบัติข้าทุกสถาน

ภรรยา แม้กระนั้นเจ้ายังไม่สุ่ลูกเรอะ

ธิดา (เฉือนลอย หึงระยะพุดสักครู่) ข้าตอบโดยตรงมิได้
แม่จะเรียกว่าสุ่จริง หรือทุกข์จริงก็มีได้อีก ตัวข้า

เปรียบเหมือนนกที่พ่อและแม่จับขังไว้ในกรงทองคำ นกก็มี
ควยอาหารบำรุง ปลอดภัยจากอันตรายราวี
เกรงมีค่ายิ่ง
ธิดา นกยอมไม่ยินดีกรงทอง
ภรรยา สิ่งใดละที่นกยินดี
ธิดา อีสุระภาพ...นกออยากโฉบบินไปสู่โลกอันกว้าง
เกรงมีพรานคอยฆ่า นกเหยี่ยวและสัตว์ร้ายอื่นก็คอยอาหาร คือนก
จากกรงทอง อยู่...ลูกหญิง ที่พ่อและแม่ชื่นมาเยี่ยมเจ้า
มีบุตรอื่นจะผูกควย
ภรรยา เจ้าจะได้อีสุระภาพ หากตกลง... เจ้าจะได้เป็นอย่างนก
ที่ใครโฉบบิน
ธิดา แฉงบุตรของพ่อและแม่มาเกิด
เกรงมีภทหทัยเศรษฐีมาสู่ปราสาทเรา กล่าวขอลูกเพื่อเป็นศรีสะใภ้
ภรรยา ภทหทัยเศรษฐีนั้นรวยยิ่ง เป็นมงคลแก่ลูกที่จะแต่งงานด้วย
บุตรเขา ซึ่งมีวรรณเสมอกัน

ธิดาเดินเลี้ยงไปที่ระเบียง มองเหม่อท้องฟ้า

เกรงมีลูกทอดเกลียดอายุ ๑๖ ปีแล้ว สมควรแต่งงานแล้ว
ภรรยา ทกลงนะลูกนะ
ธิดา ข้าไม่ใส่ใจต่อการแต่งงาน
เกรงมีแต่เจ้าครองแต่งงาน สกุลใดมีบุตรหญิง หากหาชายมาเป็น
สามีไม่ได้ สกุลนั้นยอมใครชื่อว่าจัญไรเกิดและฉิบหาย
ภรรยา มิดาแห่งสกุลอันสูงมาสู่ขอเจ้าเพื่อบุตรชายตนหลายครั้งแล้ว
เจ้าก็ปฏิเสธทุกครั้ง ครั้งนี้อายปฏิเสธอีกเลย

แว่วเสียงเมืองกลางไกล เอะอะ หังไม่ได้ศัพท์ ขณะที่เอะอะ ธิดายืนอยู่ที่ชานระเบียง มองไป
สนใจ แท้งจ้ง

ภรรยา เสียงอะไร...(เดินไปดู)
เกรงมี(เดินไปชะโงกดูบ้าง) โอ้โจรชั่วร้าย กระทำโจรกรรม
ภรรยา มุขที่ถูกมัดมือไขหลัง และราชบุรุษกำลังโอบด้วยหาวายนั่นหรือ
เกรงมีใช่แล้ว โจรนั้นถูกจับได้ และจะถูกประหารชีวิตคณีนี้อ...
(เสียงข้างล่างจางหายไป)

- ภรรยา (ปลอมลูก) ลูกแม่จงแต่งงานกับบุตรภักทวาคีโยเสริมฐีเด็ก
- ธิดา (ใจลอย) ข้าใครแต่งงานกับบุตรที่ข้ารัก
- เสริมฐี พ่อจะให้เจ้าลงไปอยู่ชั้นต่ำเผาคูบุตรเพื่อรักไม่ได้
- ธิดา ข้าได้พบบุตรที่ข้ารักแล้ว
- ภรรยา อะ... เจ้าพูดสิ่งใด
- ธิดา ข้าพูดว่าข้าได้พบบุตรที่ข้ารักแล้ว
- เสริมฐี ใคร... เทพบุตรองค์โครี แปลงกายมาเพื่อเจ้า
- ธิดา บุตรนั้นมีชื่อเทพบุตร
- ภรรยา ใครละลูก
- ธิดา ข้ารักบุตรผู้ต้องโหมควยหวาย
- ดนตรีกันเด่นตักความรู้สึก
- เสริมฐี (พูดเมื่อสิ้นเสียงดนตรี) โจรี... นี่เจ้ารักโจรร้ายนั้นหรือ
- ภรรยา แม่ สติยังอยู่แก่ตัวเจ้าหรือ
- ธิดา สติและสัมปชัญญะยังอยู่แก่ข้า... ความรักของข้าเกิดแล้ว
- ต่อบุตรนั้น จงให้เขาแต่งงานกับเขาเถิด
- เสริมฐี (เคียดแค้น) ไม่ได้ ปีศาจคงจะสิงใจเจ้าแน่แล้ว จึงไปรัก
- บุตรผู้เป็นโจร
- ภรรยา (พึมพำ) เจ้าได้ชื่อว่ากษัตริย์ก็ด้วยมีความฉลาดเป็นเลิศ
- จนพระมหाराชาพระราชนานกษัตริย์ประคับคอง นี่ความฉลาด
- ของเจ้าไปไหนเสีย จึงปล่อยให้ความเขลาปิดตาปิดใจเยี่ยง
- สตรีโง่เขลา
- ธิดา ความรักเป็นสิ่งที่วิจารณ์ได้เมื่อเกิดกับผู้อื่น เราประเมิน
- ความควรแห่งรักโดยเปรียบเทียบรูปกายหนึ่ง รูปร่างหนึ่ง
- วัยหนึ่ง ความดีชั่วหนึ่ง ... หากประเมินแล้วไม่เป็นที่
- เสมอกัน เราก็ตัดสินเอาว่า ชายหญิงคู่นั้นไม่คู่ควรแก่กัน
- ก็แหละทุกเมื่อความรักได้เกิดกับใจเรา ตัดเราเองแล้ว
- เราจึงจะตระหนักว่า รักแท้ไม่ต้องการประเมินผลแห่งการ
- เปรียบเทียบเลย.... ควญว่า ความรักคือความหลง

เกรง

ความรักคือความหลง - หวังเหมือนเงาจะยังมีสติครอง
อยู่ ก็ทำไมเงาเมื่อรู้วาทนหลงแล้ว จึงไม่ยั้งไว้วางสติ
รัก-ชั่ว

ธิดา

นักเลงสุรากล่าวแกผู้อื่นว่า สุรานี้เป็นโทษ เป็นสิ่งชั่วร้าย
อย่าดื่ม - แต่คนสีกลับดื่ม เพราะความสำนึกชั่วนั้นพ่ายต่อ
ความหลงสุรา ซึ่งมีอำนาจเหนือกว่า... นักสุราหลงต่อ
สุราฉันทิ นักรักก็หลงต่อรักฉันทิ

ภรรยา

(ร้องไห้)

เกรง

พ่อไม่ยอมตามใจเจ้า... กูรี บุรุษดีกว่ามีให้เลือกมากมาย
ในกรุงราชคฤห์ แต่เจ้ากลับมาเลือกโจร

ธิดา

แม่ทำไมอาจไค่แต่งงานกับบุรุษโจรนั้น ข้าก็ไม่ยอมแต่งงาน
กับบุรุษอื่น

ภรรยา

บุรุษโจรจะถูกประหารชีวิตแล้วในตอนใกล้รุ่งของคืนนี้

ธิดา

หากบุรุษโจรตาย ข้าก็จะตายด้วย

เกรง

มา... กุณพลเกสี เจ้ากำลังเป็นบ้า พ่ออุตส่าห์ให้เจ้าอยู่บน
ปราสาทชั้น ๘ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าพบเห็นบุรุษต่ำทราม แล้ว
นี้เวรกรรมอันใดบันดาลให้เจ้าเห็นโจร รักโจร

ภรรยา

(ร้องไห้คร่ำครวญ) ลูกแม่... จงเลิกไม่รักในบุรุษโจรนั้น
เสียเถิด

ธิดา

หัวใจคือแผ่นดิน และความรักคือภูเขาวินัย หากมีอาจละ
ภูเขากออกจากแผ่นดินได้แล้ว ก็สุดจะถอนความรักจากหัวใจได้

เกรง

ลูกหัวคือ ความค้ำคองของเจ้าคือความทุกข์ขมขื่นของพ่อแม่

ภรรยา

ลูกเอ๋ย เห็นแก่พ่อแม่เถิด ละเสียจากความรักในโจร

ธิดา

ข้าบอกแล้ว ความรักถอนไม่ได้ พ่อและแม่โปรดช่วย
ให้แต่งงานกับบุรุษโจรเถิด

เกรง

ไม่ช่วย พ่อขอสาปแช่งให้ไอ้โจรอันริบจางตายเสียโดยเร็ว

ธิดา

ความตายของบุรุษโจรเป็นความตายของข้าด้วย

เกรง

(เคียดจืด) ตามใจ เมื่อจะตายเพราะไม่ได้โจรเป็นสามี
ก็จงตายไปเถอะ ความกาลิจะไค่ไม่เกิดแก่สกุล

ธิดาเสียใจ วิ่งร้องไห้เข้าห้อง

ภรรยา โธ่ ลูกแม่... (ร้องไห้ด้วย)

เศรษฐีอีกัด โมโหจัด ไม่รู้จะเอางานใคร ก็หันเข้าหาทาสี

เศรษฐี ปุณณา แม่เจ้าเป็นทาสี แต่ความต่ำของเจ้า โจรยอมต่ำกว่า
แม่นางปฐาจารย์ธิดาแห่งเศรษฐีผู้มีสมบัติ ๕๐ โกฏิ ในกรุง
สาวัตถี จะรักบุตรหลาน ก็ยังดีกว่าลูกซำรักบุตรโจร

ภรรยา แล้วนี่เราจะแก้ไขประการใด ท่านเศรษฐี

เศรษฐี ไม่ต้องแก้ไข สิ้นคืนนี้ จรก็สิ้นชีวิต

ภรรยา แล้วลูกเราละ

เศรษฐี (ก่ำขบทาสี) ปุณณา เจ้าจงระวังดูแลอย่างใกล้ชิด หากลูก
ซำเป็นอะไรไป ข้าจะโบยเจ้าให้ถึงตาย...(กั๊ภภรรยา)
ข้าจะเอาชนะนางกมลทลเกลสีให้ไ้

หุ่นหันเดินออกไป ภรรยาเดินตามอย่างหวงหน้าหวงหลัง (เข้าทางไหนออกทางนั้น)

ภาพนางปุณณาเดินเข้าห้อง จากประตูห้องแพนไปที่หน้าต่างลูกกรง ให้เห็นซีกกรง (แสดงความหมาย-
คังกรงนก)

กลายเป็น ภาพดวงอาทิตย์สาดแสงจ้า แล้วจางจนกลายเป็นท้องฟ้ามีดาวระยิบระยับ
(เสียงแสดงบรรยากาศกลางคืน)

ตัดไป เต็มฉาก เวลากลางคืน (โปรดดับไฟให้มืดลง) เศรษฐีเดินไปเดินมาอย่างงุนงง
ภรรยานั่งจิบเจา ในที่สุดภรรยาทนไม่ไหว เดินเข้าห้อง

ตัดไป รับภรรยาในห้อง เห็นทาสีนั่งพิศวอยู่ ถาดอาหารวางบนที่ควรวาง ธิดาอนอนชม

ภรรยา (กั๊บลูก) อาหารล้นแต่โอชะ เจ้ากินเสียเถิด (ลูกเฉย
หันไปถามทาสี) ตั้งแต่เข้ามาจนคำ ลูกเราไม่ได้อาหารเลย
หรือ

ทาสี นายหญิงเว้นอาหาร แม่น้ำก็ไม่ยอมดื่ม

ภรรยาร่ำรวนใจ ผละออกไปจากห้อง

ตัดไป รั้นนอกห้อง
ภรรยา ท่านเศรษฐี ข้าพเจ้าทนไม่ได้แล้ว แม่จะทนดูลูกอดอาหาร
ตายไม่ได้

- เศรษฐี นี่จะยอมแพ้ลูกหรือไร
- ภรรยา แม่ยอมแพ้ลูกเสมอ เพื่อยังชีวิตของลูกเราไว้จนเด็ก
- เศรษฐี (ประชด) ยังความฉิบหายให้เกิดภัย ชาวกรุงราชคฤห์
จะพบซบถึงเหตุจัญไรแห่งสกุลเรา
- ภรรยา เราปกป้องอย่าให้ใครรู้ ให้บุตรโจรนั้นอยู่ด้วยลูกเรา
เฉพาะบนปราสาทชั้น ๘ นี้
- เศรษฐี (เคียด) โอ... เจ็บใจนัก ทำไมลูกถึงได้ไปทำอย่างนี้
ทำไมจะต้องรักโจร
- ภรรยา คงเป็นด้วยบุพเพสันนิวาสมันกาล ถึงลูกจะโศกชื่อว่าชั่ว
เพราะได้สามีเป็นโจร ก็ยังมีชีวิตอยู่ ยอมประเสริฐกว่า
เสียชีวิตลูกไป
- เศรษฐี (ครุ่นคิด) บุตรโจรจะถูกประหารชีวิตปลายคืนนี้
- ภรรยา หากให้เงินติดสินบนราชบุรุษมากพอ ราชบุรุษก็คงจะให้ตัวโจร
แก่เรา
- เศรษฐี เงินของข้าจะไม่ยอมเสียเพื่อซื้อโจรนั้น
- ภรรยา ข้าพเจ้าจะยอมสละเงินอันเป็นส่วนตัวของข้าพเจ้า
- เศรษฐี ไม่ได้ ๆ ... (อึกอัก) เมื่อนางกฤษณเกสียต้องการโจร
ก็จึงซื้อด้วยเงินอันเป็นส่วนที่ข้าแบ่งแล้วสำหรับนางกฤษณเกสีย
และขอบอกด้วยว่า เราผู้เป็นแม่จงจัดการทุกสิ่งทุกอย่างเอา
เอง อย่าให้ข้ารู้เห็นด้วยเลย... ไปตามนางกฤษณเกสีย
อยากได้โจรเป็นสามีจนถึงแก่สละทรัพย์สินส่วนของคนทั้งหมด
เพื่อซื้อหรือไม่

ภรรยาเข้าห้องซิดา หึงภาพที่หน้าเศรษฐีไม่พอใจ

..... เฟดเอาต์

(โฆษณา)

องก์ ๒ ฉาก ๑ ภายนอก ภายในห้องเวลากลางคืน

เคอีน ภายนอกห้อง เห็นลูกทรงและฉลากเปล่า

ร้องเพลงถึง ๑ ใน ๓ ตักภาพเข้าห้อง เห็นฉัตรร้องเพลง พอเพลงถึง ๒ ใน ๓ ตักไป เห็นฉลาก
ผลไม้ ข้าวยาคุ บนโต๊ะ ดอยกลองออก เห็นโจรนั่งดูเฉย

ตักไป เห็นภาพในเต็มฉาก ฉัตรร้องเพลง หันหน้ามองโจร ยิ้มแย้มอย่างมีความสุข แก่น้ำโจร
ไม่คอยสบาย

(เสียงฉัตรร้องเพลง) เนื้อร้องมีความหมายว่า... "ชีวิต
ของฉันมีค่า แต่ฉันเพิ่งรู้ว่าค่าชีวิตของฉันทั้งหมดนั้นคือเธอ
ฉันเป็นคุณกนิในกรงทอง ไปค้นหาความสุขจากอิสระภาพ
ในโลกกว้าง แต่แท้จริงความสุขไม่ได้อยู่ที่นั่นเลย ที่ไหน
ก็ไฉดามีเธอ ฉันมีความสุขที่สุดแล้ว ... ความสุขของฉัน
อยู่ที่เธอ.... ยอกรัก... อย่าให้ฉันขาดเธอ มีประโยชน์
อันใดกับชีวิตที่ไร้ค่าและไร้สุข แม้เธอจะจนหรือต่ำศักดิ์
ฉันก็ยินดีแล้ว เธอกับสมบัติทุกอย่างที่มีอยู่ ประารถนาจาก
เธอเพียงอย่างเดียวเท่านั้น... ให้ความรักแก่ฉัน คือลม
หายใจที่จะช่วยให้ฉันดำรงชีวิตอยู่ได้

ฉัตร (เมื่อเพลงจบ มองเห็นโจร ไม่ยิ้ม) ข้าพเจ้าร้องเพลง
เพื่อความสุขของท่าน โฉนท่านไม่มีแม้เพียงยิ้ม

โจร พระแม่เจ้าตุรคาเป็นพระยานเด็ก ข้าพเจ้าซึ่งในเมตตาของ
นางยิ่ง และหัวใจของข้าพเจ้าก็เป็นหาสรักของนางด้วย

ฉัตร (เข้ามาอ้อเขาะ) ข้าพเจ้ามีทรัพย์อยู่หนึ่งพันกหาปณะ
เป็นส่วนของท่าน ค่ายทรัพย์ทั้งหมดที่ข้าพเจ้าได้มอบให้
มารคนำไปติดสินบนราชบุรุษ เพื่อและก็ได้เอาตัวท่านมาและ
บัดนี้ราชบุรุษได้ประหารนักโทษคนอื่นแทน โดยทำที่ประหนึ่ง
ได้ประหารตัวท่านแล้ว พระราชาก็ไม่แคลงใจ คนทั้งหลายน
ก็ไม่แคลงใจ ขอทานจงอยู่บนชั้น ๘ แห่งปราสาทนี้ด้วย
ความสุขเถิด ข้าวยาคุอันหอมหวานและผลไม้อันสุกแล้ว เหล่านี้
จัดมาเพื่อท่านบริโภคน

โจร นางเป็นภรรยาประเสริฐยิ่งของข้าพเจ้า ๒ วันที่ได้มาอยู่
กับนาง ข้าพเจ้าเป็นสุขเหลือประมาณ

ธิดา

แล้ววันนี้ วันที่ ๓ นี้ เหตุใดท่านจึงหมองหม่น ไม่ยิ้มแม่
เสียงเพลงและอาหาร

โจรสอดขึ้น ทำที่ทานอีกอึด ธิดาลุกตามอย่างหวงใย

ธิดา

ข้าพเจ้าได้ไปเฝ้าฯ หลงไปอยู่ชั้นล่าง ค่ายหวังจะอยู่กับท่าน
โดยลำพัง และจะปรนนิบัติท่านด้วยตัวเอง ข้าพเจ้าปรน
นิบัติท่าน มีสิ่งใดบกพร่องจนเป็นเหตุให้ท่านไร้สุขหรือ

โจร

หามิได้ นางปรนนิบัติข้าพเจ้าด้วยดียิ่งแล้ว แด่. (ถอนใจ)

ธิดา

บอกเถิด ยังมีสิ่งใดที่ท่านต้องอีก ข้าพเจ้ารักท่าน ข้าพเจ้า
ทำเพื่อท่านได้

โจร

นางมีคุณแก่ข้าพเจ้ายิ่งมารดา ข้าพเจ้าเกรงใจที่จะรบกวนอีก

ธิดา

อย่า ได้เกรงใจเลย ความสุขทุกข์ของท่านผู้เป็นสามี คือ
ความสุขทุกข์ของข้าพเจ้าผู้ภรรยา

โจร

ข้าพเจ้าเป็นโจร... ข้าพเจ้าต่ำชั้น (เจ็บใจตัวเอง)

ธิดา

อย่ากล่าวความนี้เลย เมื่อข้าพเจ้ารักท่านแล้ว แม่ท่านจะ
เป็นประการใดก็ไม่สำคัญ จงบอกถึงสิ่งซึ่งทำให้ท่านเป็น
ทุกข์เถิด

โจร

(อย่างระบมซึ้ง) นางเป็นธิดาแห่งเศรษฐี เกิดมาไม่เคยลำบาก
อันการที่ข้าพเจ้าจะทำให้นางลำบากนั้น ข้าพเจ้าสุดที่จะทำได้

ธิดา

สตรียอมยินดีลำบากเพื่อบุตรอันเป็นที่รัก ก็ท่านเป็นสามีสุด
ที่รักของข้าพเจ้าแล้ว ใยจะคำนึงถึงความลำบากที่ข้าพเจ้า
ยินดีรับอยู่เล่า

โจร

(ทำท่าจะบอก แต่แล้วอึดอัดไม่บอก) ข้าพเจ้า... เอ้อ...

ธิดา

บอกข้าพเจ้าเถอะ ท่านมีทุกข์ด้วยสิ่งใด

โจร

(มองหน้า... ไม่บอก)

ธิดา

(เข้ารี เดินตาม) ท่านอำพรางอยู่ฉะนี้ ข้าพเจ้าพลอยเป็น
ทุกข์ด้วยแล้ว

โจร

อย่าเลย... นางจงเป็นสุขเถิด ทุกข์ของข้าพเจ้าให้
ข้าพเจ้าทุกข์อยู่เถียว

- ธิดา ไม่โกหกหรอก ภรรยาของพ่อกลัวความทุกข์ของสามี หาก
ท่านใคร่ให้ข้าพเจ้าคลายทุกข์ ก็จงบอกเหตุแห่งทุกข์ของ
ท่าน เพื่อแก้กัน
- โจร (อย่างไม่เต็มใจ) ข้าพเจ้าทุกข์ด้วยกิจอันโง่งมมาด เทวดาไว้
ท่านมณมาดสิ่งใด
- ธิดา
- โจร เมื่อข้าพเจ้าถูกจับ และราชบุรุษกุมตัวมานู ข้าพเจ้าถึงโจร
ข้าพเจ้าได้ตั้งจิตบนบานเทพเจ้าผู้สถิตอยู่ ณ ภูเขาวา
หากรอดตายแล้วจะทำพิธีกรรม
- ธิดา (หัวเราะ) การเพียงเท่านั้นท่านอย่าได้เป็นทุกข์ไปเลย
ข้าพเจ้าจะจัดให้ท่าน จงบอกสิ่งที่จะต้องประสงค์มาเถิด
- โจร ข้าพเจ้าต้องการข้าวมธุปายาสชนิดมีน้ำน้อย และข้าวคอก
คอกไม้ ๕ ที่
- ธิดา (ยิ้มแย้ม) จงสิ้นทุกข์เถิด ข้าพเจ้าจะจัดหาทุกสิ่งตามที่ท่าน
ต้องการ
- โจร (เปลี่ยนเป็นยิ้มแย้ม) ข้าพเจ้าสิ้นทุกข์แล้ว เราจะแต่งตัว
อย่างดีที่สุดไปประกอบพิธีกรรมที่ภูเขาวาถึงโจร (ชักเส้ร่าอีก
คู่ตัว ปลอบใจตัว) ถึงข้าพเจ้าจะไม่มีเครื่องประดับกายเลย
แต่นางผู้ภรรยาไม่ประดับ ข้าพเจ้าก็ภูมิใจที่จะอวดแก่เทวดา
ณ ภูเขานั้น
- ธิดา ข้าพเจ้าจะประดับด้วยเครื่องแต่งตัวมีค่าทั้งสิ้นที่มีอยู่ เพื่อ
ความภูมิใจของท่าน
- โจร วันมะรืนนี้เราจะไปสู่ภูเขาวาถึงโจรด้วยกัน เราจะเดินพา
หัวเราะพลาง อย่างสุขใจ
- ธิดา ข้าพเจ้าจะสืบทอด รื้อถอนมาให้จัดเตรียมหุงข้าวมธุปายาส
- โจร การนี้เป็นความลับ ขอนางอย่างแพรงพรายให้ใครรู้ว่า
เราจะไปประกอบพิธีกรรม เราจะแอบหนีลงจากปราสาท
ในเวลาดึกสงัด
- ธิดา แผนของข้าพเจ้าคงจะช่วยให้เราหนีลงไปได้โดยปลอดภัย
(เดินออกไป)

ถึงภาพที่หน้าโจรยิ้ม

.... เฟดเอาท์

ภาพ ปราสาท ๗ ชั้น (ดนตรีแบบกราวัน ชิม ๆ)

องค ๓ ฉาก ๑

ภายนอก ฉากว่าง ภรรยาเตรียมตัวกับเศรษฐีขึ้นมา ภรรยาเดินไปเรียก
ลูกที่ประตู

ภรรยา (เรียก) กุลพล เกศี ... กุลพล เกศี...

ธิดาเปิดประตู ขึ้นคาประตู

ภรรยา ปุณณามอกแม่น้ำเจ้าสรวงงามชฎาพยาบาล...แม่จึงขึ้นมาจาก

เศรษฐี (แตกตื่น) สามีของเจ้าต้องกินชฎาพยาบาลแล้วรี

ธิดา (ไม่พอใจ นึกประตู)

ภรรยา (ห้ามไม่ทัน) เกียวก่อน กุลพล เกศี....เจ้าจะเอาชฎา
มชฎาพยาบาลไปทำไม

เศรษฐี (บนอย่างเกลียดชัง) ลูกเขยเรากินประเสริฐกว่าเรากิน ตัวเรา
รวยเพราะทนอด แต่ไอ้โจรนี่สิ แม้นาคูมนักได้กินแล้ว นี่จะ
กินชฎาพยาบาลอีก ไอ้ (อับปรีช)

ภรรยา อายามันนักเลยท่าน เศรษฐี

เศรษฐี ก็มันเหลือเกินนัก กุลพล เกศีก็ปรนนิบัติมันแทนนงหาดี เราเลี้ยง
ลูกของเราเพื่อความป็นนาย แต่ลูกสิกลับขอมเป็นทาส
ชาเจ็บใจ... เจ็บใจจริง ๆ ข้าจะฟังประตูเข้าไปฆ่าไอ้
โจรเสีย (จะทำจริง ๆ)

ภรรยา (อุกไว้) อย่า ท่านเศรษฐี ถึงอย่างไรโจรนั้นก็ไ้ชื่อว่า
เป็นสามีของลูกเราแล้ว และท่านก็ไ้ขอมให้เขามาเป็นเชยแล้ว

เศรษฐี ที่ข้ายอมเพราะไม่ว่านางกุลพล เกศีจะกล่าสละทรัพย์
ทั้งหมดของมันแลกกับตัวโจร ยิ่งนึกยิ่งเจ็บใจ อยากจะฆ่ามัน
เสียทั้งสองคน

ภรรยา (อุก) ลงไปกันเถอะ ท่านเศรษฐี

เศรษฐี ไอ้โจรอุบาทว์ เอ็งจะกินชฎาพยาบาลเขี้ยวรี...เอ็ง...
ไอ้โจรชั่วชาติ ไอ้...

ภรรยา (ชัก - อุก) ลงไปเถอะ

เศรษฐี (ถูกอุกลงไป แต่ยังเอะอะคำโจรจนเจ็บเสียง)

ภรรยา กับ เศรษฐีลงไปแล้ว

กลับไป

ภายในห้อง ชิดาขึ้นถึงประตูห้องดำ ตะเพือนใจ เกินไปที่โต๊ะซึ่งโจรนอนอยู่ โจรไม่หลับ (ถัดภาพให้เห็นที่ตาสว่างหลับสักครั้ง) แต่แสงหลับ ชิดาทยุคขึ้นมอง

ชิดา

(เบา) ข้าพเจ้าก็ใจที่ตามหลับ ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ท่านโคยีนคำคำของบิดา (จับผ้าหนีให้ แล้วไปกราบที่ปลายเท้าสามี)

หึ่งภาพชิดากราบเท้าโจร

กลายเป็น ภาพภูเขาหึ่งโจร (ดนตรีประกอบให้บรรยากาศแบบแกรนด์แคนยอน)

องก ๔ ฉาก ๒ เขาหึ่งโจร เวลากลางวัน

เฟคอิน แพนจากส่วนหนึ่งของภูเขาไปพบโจรกับชิดา ซึ่งถือเครื่องพิธีกรรมเดินเข้ามา

ชิดา

(ชะโงกดู หวาดเสียว) ตรงหน้าผานี้หรือที่ราชบุรุษนำโจรมาหึ่ง

โจร

ใช่แล้ว หากไม่อาจนำโจรไปประหารชีวิตในกรุงราชคฤห์ได้ ราชบุรุษก็จะนำโจรมายังมาอันสูงชันนี้

ชิดา

เหตุใดราชบุรุษไม่นำท่านมาหึ่งที่ผาแห่งนี้เล่า ในเมื่อท่านเดินเข้ามาแล้ว

โจร

ราชบุรุษโหมย้ารอบเมือง เป็นการประจานก่อนประหาร จึงมิได้หึ่งให้ข้าพเจ้าตายโดยไว

ชิดา

(เชื่อ) เทพเจ้า ณ ผาแห่งนี้ช่วยชีวิตท่านไว้...ขอเชิญท่านประกอบพิธีกรรมเพื่อสักการะเด็ก (ส่งพานข้าว ดอกไม้ให้) กว้ยขวามขุปายาสและข้าวตอกดอกไม้ที่ข้าพเจ้าจัดเตรียมมาเพื่อท่านนี้

โจร

(ยิ้ม) (ดูเฉย)

ชิดา

เหตุใดท่านจึงยิ้ม

โจร

(หัวเราะ หูคซ่า) ข้ายิ้มเพราะข้ามีโชค

ชิดา

(สงสัย) การรอดชีวิตได้ชื่อว่ามีโชค

โจร

นั่นเป็นโชคชั้นหนึ่ง แต่โชคอีกชั้นหนึ่งที่ข้ากำลังจะได้ (มองเครื่องประคัม)

ชิดา

ท่านพูดประหลาด รับเครื่องพิธีกรรมเด็ก

โจร

รับทำไม..... ข้าไม่ต้องการพิธีกรรม

นิกา

ก็ท่านชวนข้าพเจ้ามาเพื่อการนี้

โจร

ข้าพเจ้ามาเพื่อการอื่นต่างหาก รู้ไว้ซึ่งคนโกง...
ข้าพเจ้าต้องการ เครื่องประดับกายทั้งหมดของเจ้าคณตรี

เสียดแทงความรู้สึกและคัน เต้น

นิกาเสียดแทงหัวใจ ปีกหว้งอย่างแรง ยืนคลั่ง ดาดอาหารหล่นจากมือ

โจร

(หัวเราะ กิริยากักขระ ... ลายออก)

นิกา

(ตกใจ แต่พยายามปลอมใจว่าไม่จริง) ท่านคงล้อข้าพเจ้า
เล่น .. ที่ท่านพูดนะไม่จริงใช่ไหม

โจร

(เหินม) จริง. ข้าพเจ้าจริง และข้าพเจ้าต้องการเครื่องประดับ
กายของเจ้าจริงอย่างปากพูด ปลดส่งมาให้ไว ๆ แล้วเจ้า
จะไต่ตายอย่างสงบ

โจรรุก นิกาทอยหนี โจรไล่ตักถักกัน คัน เต้น

นิกา

ข้าพเจ้าไม่ยากเชื่อว่าท่าน ... ท่านจะทำได้... ก็
ข้าพเจ้าเป็นภรรยาของท่าน อยาว่าแสร้งรอยทองคำอัน
ประกอบด้วยแก้วไพฑูรย์เท่านั้นเลย แม้สมบัติชิ้นทั้งหมดของ
ข้าพเจ้า ก็เสมือนเป็นของท่านผู้สามี

โจร

แต่ทรัพย์สินอันเป็นส่วนของฉันหนึ่งพันกหาปณะหมดสิ้นแล้ว จะ
เหลืออยู่ก็เพียงที่เจ้าประดับกาย ข้าพเจ้าจะนำเครื่องประดับ
ของเจ้าเหล่านี้ไปขาย เอาเงินมาซื้อสุรากินเล่นให้เป็นสุข
(หัวเราะ) ส่วนเจ้า.... ข้าพเจ้าเสีย

นิกา

ท่านไม่นึกบ้างหรือว่าข้าพเจ้าเคยช่วยชีวิตท่านไว้

โจร

(หัวเราะ) เรื่องอะไรที่ข้าพเจ้าต้องนึก ข้าพเจ้าไม่ได้ขอร้องให้
เจ้าช่วยนี่ (ชักกฤษ หรืออาวุธอย่างอื่นออกมา) ตายเสีย
เถอะ นางกุดพล เกดี่.....

นิกา

(กลัว) อย่าทำข้าพเจ้าเลย.... เครื่องประดับเหล่านี้
ข้าพเจ้าปลงใจให้ท่านแล้ว ขอแค่ชีวิตตัวไว้

โจร

เรื่องอะไรข้าพเจ้าจะไว้ชีวิตเจ้า.... โจรอย่างข้าไม่โง่ ชื่นไว้
ชีวิตเจ้า เจ้าจะได้ไปบอกพ่อแม่และราชบุรุษมาเอาโทษข้า

นิกา

ข้าพเจ้าไม่บอก... (ไหวอน) ไต่ไปรุดเถิด ถึงท่านจะไม่ปรารณา
ข้าพเจ้าเพื่อความเป็นภรรยาแล้ว ก็จงให้ข้าพเจ้าอยู่เย็น งาม
ของท่าน ข้าพเจ้าจะรับใช้ท่านและยึดถือท่านเป็นเทพเจ้า
แห่งตน

โจร ไม่ทงผูกมาก ถึงอย่างไรข้าก็ไม่ไว้ชีวิตเจ้า...ดอกเครื่อง
ประดับของเจ้าส่งให้ข้าเดี๋ยวนี้

มีคำอึ้ง คอย ๆ ดอกที่ละอย่าง ข้า ๆ กลอง เงื่อน เข้าไปใกล้ส เฉพาะหน้าวิคาสะดอก

ชอนภาพ หน้าเกรบฐี... ภรรยา...(พูดทีละคน)

ภรรยา (พูดไป) เจ้าได้ชื่อว่ากุศล เกสีกักด้วยมีความฉลาดเป็น
เลิศจนพระมหाराชาพระราชนานกุศลประดับนี้ความ
ฉลาดของเจ้าไปไหนเสีย จึงปล่อยให้ความเขลาปิดกั
ปิดใจ เยี่ยงสตรีโง่ที่สุด

เหวี่ยงกลองไปชอนหน้าเกรบฐี

เกรบฐี ข้า... กุศล เกสีกักข้า ข้า พ้ออุทสาห์ให้เจ้าอุบน
ปราสาทชั้น ๙ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าพบ เห็นบุรุษคำทรม
แล้วนี้เวรกรรมอันใดบันดาลให้เจ้าเห็นโจร...รักโจร

เหวี่ยงกลองไปชอนภาพหน้าภรรยา

ภรรยา ลูกแม่ จงเลิกไ่รักในบุรุษโจรนั้นเถิด

หน้าเกรบฐี

เกรบฐี ลูกหัวคือ ความค้ำคั่งของเจ้าคือความทุกข์ยิ่งของพ่อแม่

ภาพหน้าภรรยา

ภรรยา ลูกเอ๋ย... เห็นแก่พ่อแม่ เอะ ละเสียจากความรักในโจร

หน้าเกรบฐี

เกรบฐี ปุณณาเจ้าเป็นทาสี แ่ความค่าของเจ้า โจรยอมค่ากว่า
เจ้า แม่นางปญจาราชิกาแห่งเกรบฐีนั้ผู้มีสมบัติ ๔๐ โกฏิ
ในสาวที่ดี จะรักบุรุษทาสยิ่งดีกว่าลูกสาวที่รักบุรุษโจร

เฟ่คภาพชอนออก

ชิกาน้ำตาไหล คนตรีเพลงที่ชิดาร้องให้โจรฟัง เลือกเอาเฉพาะตอนที่
เนื้อร้องเรียกความสะเทือนใจ แล้วคลอคนตรีแซกเสรำ ๆ

เสียงในใจ (เทพพูดต่อจากเพลง เสียงกึ่งร้องให้) มันเป็นความเขลา
ของเรา... พ่อแม่ใดทุกข์ด้วยเพราะความค้ำคั่งของ...
สัญชาติสสรพินยอมกักไม เว้นแม่คนเลี้ยงมัน มันโค สัญชาติโจร
ก็โจรกรรมไม เว้นแม่แต่คนช่วยชีวิตมันมันนั้น เสียแรงที่เรา

โจร

ไม่ลองดูมาก ถึงอย่างไรเขาก็ไม่ไว้ชีวิตเจ้า... แต่เครื่อง
ประดับของเจ้าส่งให้เขาเดี๋ยวนี้

อีกครึ่ง ทุ่ม ๆ ดอกที่ละอย่าง ซ้ำ ๆ กลองเลื่อนเข้าไปใกล้เฉพาะหน้ามิดาขณะดอก

ขอกล่าว หน้าเกรนดี้... ภรรยา... (พูดที่ละคน)

ภรรยา

(พูดฝ่าย) เจ้าได้ชื่อว่ากุดทล เกี๋ยก็กลัวมีความฉลาด เป็น
เล่ห์คนพระมหाराชาพระราชนานกุดทลประดับผม นี่ความ
ฉลาดของเจ้าไปไหนเสีย จึงปล่อยให้ความเขลาปิดตา
ปิดใจ เยี่ยงสตรีโง่ซด

หญิงกลองไปซ่อนหน้าเกรนดี้

เกรนดี้

บ้า... กุดทล เกี๋ยเจ้ากำลังบ้า พอสุดสำให้เจ้าอยู่บน
ปราสาทชั้น ๘ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าพบ เห็นบุรุษคำหราม
แล้วนี้เวรกรรมอันใดมันกาลให้เจ้าเห็นโจร... รักโจร

หญิงกลองไปซ่อนภาพหน้าภรรยา

ภรรยา

ลูกแม่ จงเลิกไปรักในบุรุษโจรนั้นเถิด

หน้าเกรนดี้

เกรนดี้

ลูกหัวคิ้ว ความคืดคืดของเจ้าคือความทุกข์ขึงของพ่อแม่

ภาพหน้าภรรยา

ภรรยา

ลูกเอ๋ย... เห็นแก่พ่อแม่เถอะ ละเสียจากความรักในโจร

หน้าเกรนดี้

เกรนดี้

ปดณาเจ้าเป็นหาดี แกล้วความต่ำของเจ้า โจรยอมต่ำกว่า
เจ้า แม่นางปฎาจาราธิดาแห่งเกรนดี้ผู้มีสมบัติ ๔๐ โกฏิ
ในชาวดีดี จะรักบุรุษทนายก็ยังดีกว่าลูกชาที่รักบุรุษโจร

เฟลภาพซ่อนออก

ธิดาน้ำตาไหล คนตรีเพลงที่ธิดาร้องให้โจรฟัง เลื่อนเอาเฉพาะตอนที่
เนื้อร้องเรียกความสะเทือนใจ แล้วคลอคนตรีแขกเศร้า ๆ

เสียงในใจ (เทปพูดต่อจากเพลง เสียงกึ่งร้องไห้) มันเป็นความ
ของเรา... พ่อแม่ได้ทุกข์ด้วยเพราะความดี
สัญญาที่สสรพินยอมกักไม่ เว้นแม่คนเลี้ยงมัน ฉันใด สัญญาที่
ก็โจรกรรมไม่ เว้นแม่แต่คนขายชีวิตมันฉันนั้น เสียแรงที่เร

รัก... หลงสละทรัพย์ สละตัว หวังจะเอาความรักและ
ความดีชนะสันดานโจร... แต่เราก็ก๊แม่ โอ...กรรมเรา
หนักนัก... (เม้มปาก เกิดความตั้งใจใหม่) เราได้ชื่อ
ว่ามีปัญญา อันกรรมคาปฏยากรรมคามิได้สร้างมาเพื่อประ-
โยชน์ให้เรากิน แต่ที่แสร้งมาเพื่อประโยชน์พิจารณาและ
แก้ไข ดีละ เราจะใช้ปัญญากระทำตอบแทนแก่โจรนี้....

โจร (ดัง) เร็วซี ... ข้าไม่มีเวลาให้เจ้านั่งโศรกเศร้า

ตัดไป เห็นสองคน ชิดาปลดเครื่องประดับแล้ว แต่ยังไม่งงให้

ชิดา ข้าแทนคุณเป็นสมมติเทพของข้าพเจ้า ไหน ๆ ท่านก็ไม่ไว้
ชีวิตข้าพเจ้าแล้ว ก่อนที่ข้าพเจ้าจะตายจากท่านไปนั้น โปรด
เอ็นดูให้ข้าพเจ้ากระทำดีและการะและพินิจท่านโดยใกล้ชิด
เพื่อความทรงจำเป็นครั้งสุดท้ายเถิด

โจร จะกราบไหว้ข้าก่อนตายงั้นรี... ไฉน ข้าจะกรุณาเจ้า
(ยื่นเคน ยกมือถอดออก ไกลหน้าตา) จะกระทำปทักษิณ ๓
ครั้ง แล้วกราบไหว้ข้าโดยเร็วเถอะ

ชิดาเดินเวียนซ้ายรอบโจร ๓ ครั้ง พิจารณาแล้วยกกราบเท้าโจร (ดนตรีขึ้นเด่น)

ชิดา นี่เป็นการเห็นครั้งสุดท้าย นับจากนี้ไป ข้าพเจ้าจะไม่ได้
เห็นท่านอีกแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าทอดทานสักครั้งเถิด

โจร (อึ้งตัว) ไฉน... ข้ากรุณาเจ้าเสมอ

ตัดไป โคลงหน้าชิดา เห็นใบหน้ามีแววทาบตาทั้งใจ

ตัดไป ชิดาเข้าไปกอดโจรข้างหน้า แล้วกอดข้างหลัง เอามือข้างหนึ่งจับโจรตรงคอ อีกข้าง
หนึ่งจับตรงรักแร้ข้างหลัง พลักโจรลงไป... โจรตกเหว

ดนตรีแรง เสียงคนตกเขาร้องดูเสียง (ถ้าใช้ชาวเอเชียจะขึ้นเล่นกว่าร้องในฉาก)

ตัดไป ชิดาขึ้น ความรู้สึกสะเทือนใจสุดประมาณ กล้องเลื่อนเข้าโคลงช้า ๆ
ดนตรีเศร้าคลอ.....

ชิดา (เพ่ง ไม่ค่อยอาปากพูด แต่แสดงความรู้สึกประกอบ พูดแล้ว
ร้องไห้) โจรนี้เป็นผู้ที่รักของเรา... เราแลกมาเพื่อความ
รักด้วยทรัพย์สินทั้งหมดที่มีอยู่ แต่เดี๋ยวนี้... เราฆ่าเขาเสียแล้ว
เราทำลายบุคคลอันเป็นที่รักของเราเสียแล้ว.....

เขาได้ชื่อว่าเป็นความสุขอันสูงสุดของเรา เมื่อเราหาความสุขของเราได้ก็ไม่มีเหลืออีก เราจะทำอย่างไรต่อไป เพราะเราเป็นลูกหัวค้อ เราจึงอับอายที่จะกลับไปหาพ่อแม่ โอ เราจะมีชีวิตอยู่เพื่อสิ่งใดอีก ความสุขที่สูญสิ้นไปแล้วยังจะเกิดใหม่อีกหรือ เราอยู่กับพ่อแม่เป็นสุข แต่ทุกขภัยที่เราได้โอรมาเป็นสามี เราสุขแต่เราก็ทุกข์อีก เราต้องการความสุขที่ถาวร ความสุขที่ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นทุกข์ใดอีก ... (หยุดนิ่ง) ... เครื่องประดับเหล่านี้..... (หยิบ) ไม่ใช่สิ่งที่ให้สุขแก่เราโดยถาวรเลย ที่แท้มันเป็นเครื่องนำทุกข์มาให้...(ทิ้งแห แล้วยืนขึ้น) ชีวิตเราไร้ค่าเสียแล้ว เรากระโดดเหวตายดีกว่าจะมีชีวิตอยู่ต่อไป...

ฉัตรดา เกรียมมกระโลก

กนตรีแยกขึ้นขึ้น เต้นให้คนดูเข้าใจว่าจะกระโดดจริง

เสียงปริพาชก (พูดสอคนนอกเฟรม) ข้าถอน....นางผู้ทรงปัญญา

ชักไป

เห็นปริพาชกเดินเข้ามา

ปริพาชก

บุรุษนั้นจะเป็นบัณฑิตในที่ทุกสถานก็หาไม่ แม้สตรีมีปัญญา เห็นประจักษ์อย่างเจ้า ก็เป็นบัณฑิตไฉนที่นั่น ๆ (หัวเราะ) ข้าแอบเห็นเจ้าและนายโจรกระทำต่อกันแล้ว ความฉลาดของเจ้าคือบัณฑิตแท้ แต่บัณฑิตยอมไม่ฆ่าตัวตาย ถึงที่เจ้ากำลังจะกระทำ

ธิดา

ทิศทางทั้งหลายมีคสำหรับข้าพเจ้าหมดแล้ว

ปริพาชก

บัณฑิตยอมไม่มีคที่จะหาทางเดิน

ธิดา

(สนใจ) ท่านเป็นใคร.....

ปริพาชก

ข้าคือปริพาชก ผู้ถือเอาบรรพชาเป็นวิสัย

ธิดา

ท่านเป็นนักบวช

ปริพาชก

อาศรมของข้าอยู่หลังภูเขาดังใจนี่

ธิดา

ท่านปริพาชกผู้สูงวัย อะไรเป็นที่สูงสุดแห่งบรรพชาของท่าน

ปริพาชก

บุคคลกระทำปริกรรมในสังฆกรรม ๑๐ แล้ว ฟังเข้ามาน ให้บังเกิดบัง ฟังเรียนปัญหาพันหนึ่งบ้าง นี่เป็นประโยชน์ สูงสุดแห่งบรรพชาของพวกเรา

- ธิดา ความสุขมีหรือจากการบรรพชา
- ปริพาชก ผู้ยังฉานไทมึงเกิดโคพระผู้ เป็นเจ้าจะให้สุขแก่เขา ส่วนผู้
เรียนปัญหาค้นหนึ่งสำเร็จ ความสุขจะเกิดควนคนสรรเสริญ
- ธิดา (คิด) ข้าพเจ้าขอบรรพชากว้น แต่ข้าพเจ้าไม่อาจจะ
ยังฉานไทมึงเกิดโคก่อน จึงขอเรียนปัญหาค้นหนึ่ง เป็นเบื้องต้น
- ปริพาชก ค่ะ ข้าจะสอนเจ้า เมื่อเจ้าเรียนจบปัญหาค้นหนึ่งแล้ว
เจ้าจะไพบ็องเหี้ยวไปบนพื้นชมพูทวีป เพื่อแสวงหาปัญญาลา
โคปัญหากับเจ้า...
- ธิดา อะไร เป็นผลจากการนั้นเล่า ท่านปริพาชก
- ปริพาชก ชื่อของเจ้าจะโด่งดัง เมื่อเจ้าชนะปัญหา เจ้าจะได้รับความ
สุขยิ่งจากคำคนสรรเสริญในสติปัญญาวันเลิศ.... เมื่อเจ้า
เรียนปัญหาค้นหนึ่งจากสำนักของเราแล้ว เราจะให้กิ้ง
ไม้หว้าอันหนึ่งแก่เจ้าเป็นสำคัญ และจะเรียกเจ้าว่า
นางชมพูปริพาธิกา ตามนามไม้นั้น

ถึงภาพที่ธิดา

.....เฟดเอาต์.....

องก ๕ ฉาก ๓

ตัวละคร

- หมู่บ้านแห่งหนึ่งในกรุงโกสัมพี เวลากลางวัน
๑. ธิดา แต่งชุดนักบวช ห้อยประกาศ นมขาว
 ๒. เสรมฐี
 ๓. ภรรยาเสรมฐี
 ๔. พระสารีบุตร
 ๕. ชาวบ้านชายหญิงมาก ๆ มีเด็กด้วย
 ๖. ทาสี

เบ็คกลอง

ที่กิ้งไม้หว้าปักทราย ดอยไกลออกเห็นคนมุงดู เสรมฐีกับภรรยาแหวกกนเข้ามายืนดู
ทาสีตามหลัง ถือห่อของ

ภรรยา

(ยิ้ม) ใจแล้ว ท่านเสรมฐี นี่กิ้งหว้า...ได้โปรดเถอะ
ชาวกรุงโกสัมพีวานทอมข้าพเจ้าด้วย กิ้งหว้านี้เป็นของนาง
ชมพูปริพาธิกาให้หรือมิใช่

ชาวบ้าน

ใช่.....

- ภรรยา นั่นเป็นไร ไม่เสียแรงที่เราพากันตามหาหลาย เมือง
- เกรงใจ นางขัมพรีพริภาอาจจะเป็นคนละคนกับกุดเทด เกสิดูกเรา
ก็ไค อันปัญญาที่คนทั้งหลายกล่าวถึงนางขัมพรีพริภา
เหลือ เกินนัก
- ชาวบ้าน ๓ ข้าพเจ้าก็ทราบมาอย่างนั้น
- ชาวบ้าน ๒ ท่านผู้เจริญ ท่านมาจากเมืองไหนละ
- เกรงใจ เรามาจากกรุงราชคฤห์
- ชาวบ้าน ๑ แม้อยู่ไกลถึงกรุงราชคฤห์ ก็คิดพินแห่งปัญญาของนางขัมพรีพริ-
ภา ยัง เผลอไปถึง
- ภรรยา ข้าพเจ้าไคยินว่า ยังไม่เคยมีผู้ใดกล่าวปัญหานะนาง-
ขัมพรีพริภา
- เกรงใจ (อุทานมีใจ) นางขัมพรีพริภามีปัญหายูหนึ่งพันข้อ แต่คุณ
ผู้ที่แพ ๆ มา ยังไม่เคยกล่าวแก้ปัญหานางไคถึงร้อยข้อ
- ชาวบ้าน ๔ ปัญหานางนี้อัจฉริยะยิ่งนัก
- ชาวบ้าน ๒ เมื่อนางขัมพรีพริภาปักกิ่งหัวลงที่ไค เกียรนี้จะหาใคร
เหยียบกิ่งหัวของนาง เพื่อจะกล่าวแก้ปัญหาคอยไม่มีแล้ว
- ชาวบ้าน ๕ นางขัมพรีพริภาไคนี้ ไคยินว่ามีรูปอันงามยิ่งนัก
- ชาวบ้าน ๖ เป็นจริงอย่างนั้น ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าไคเห็นแล้ว
- ชาวบ้าน ๓ ผู้มีรูปอันงามยิ่ง มีปัญญาเป็นอันมากอย่างนี้ ไม่ควรบวชเป็น
ปริพาชกาเลย
- ชาวบ้าน ๑ เมื่อสักครู่นี้ ท่านเอยนามไครรี ชื่อกุดเทด เกสิดู
- ภรรยา ข้าพเจ้ายังไม่แน่ใจ
- เกรงใจ เราเพียงแต่ไคยินคนคำรายซึ่งรู้จักกัน เห็นนางขัมพรีพริ-
ภาแล้วกล่าวว่า คสายนางกุดเทด เกสิดูกเราที่หายไป...
นี่นางขัมพรีพริภาอยู่ไหนเล่า
- ชาวบ้าน ๒ พูกปักกิ่งหัวไว้ ๓ ที่นี้แล้ว...(ชี้) เข้าไปขออาหารใน
บ้านนั้น

เด็กชาย ๒ - ๓ คน เข้าไปเหยียบกิ่งว่า ... เสรฐี เห็น

เสรฐี (เห็นเด็กเหยียบ) อ้าว... เจ้าเด็กน้อย โฉนเจ้าจึง...
ไปเหยียบกิ่งว่านั้น

เด็ก ๑ (ชี้) ท่านผู้ให้ให้ราชเจ้าเหยียบ

จนทั้งหลายนองตามมือเด็ก ต่างก็ประหลาดใจ ทรงลงนั่งพนมมือ

ถัดไป ผ่านชาวบ้าน เห็นรายจีวรของพระสารีบุตร

ภรรยา (กระซิบถาม นิ่ง แต่ไม่พนมมือ) ไกร ... ท่านเสรฐี

เสรฐี (กระซิบตอบ) สาวกแห่งพระบรมศาสดา... เป็นบุตรแห่ง
นางสารี ชื่อสารีบุตร

ภรรยา (กึ่งละเมอ พนมมือ) พระสารีบุตรเดระ

คนกริไธมรรยาภาสศักดิ์สิทธิ์

เสรฐี (รำพึง) พระสารีบุตรเดระจะกล่าวปัญหาแก่กับนางขัมพุ-
บริพาธิการีนี....

ชาวบ้าน ๑ น้า... น้าฟังยิ่งนัก ที่สาวกพระพุทธเจ้าจะกล่าวปัญหา
โต้กันกับสาวกปริพาธก

ชาวบ้าน ๔ เป็นการโต้ว่าทะเลของผู้เลิศด้วยปัญญาดังสองฝ่าย ซึ่งยังไม่เคย
มีมาก่อนแต่กาลนี้เลย

ชาวบ้าน ๖ ในสงครามแห่งวาทะครั้งนี้ ไกรหน่อจะเป็นผู้ชนะ

ภรรยา (กระซิบถามเสรฐี) จะสู้นางขัมพุบริพาธิกาได้หรือ

เสรฐี ประเดี้ยวเราจะได้ทั้งกัน

..... เฟคเอาท์

(โฆษณา)

องค์ ๖ ฉาก ๓ หมู่บ้านแห่งหนึ่งในกรุงโกสัมพี

ตัวละคร ชูคองก ๕ เวลาดอเนื่องกัน

เฟคอิน ที่คนนั่งฟัง แล้วพนมมือทูลถาม ไปถึงธิดา ตลอดเวลาได้ยินเสียงธิดาพูด

ธิดา

ข้าแต่ท้าวเจริญ ปัญหาต่อไปของข้าพเจ้ามีอยู่ว่า
พราหมณ์เขายูหนึ่งมีบุตร ๓ คน และมีโคเป็นสมบัติอยู่
๑๕ ตัว เมื่อจะตายพราหมณ์เขาได้สั่งกับบุตรทั้ง ๓ ว่า วัวทั้ง
๑๕ ตัวนี้ บุตรผู้เป็นที่ใหญ่จึงได้ไปครึ่งหนึ่ง บุตรคนกลาง
จึงเอาไป ๑ ใน ๔ ของโคทั้งหมด และบุตรคนสุดท้องจึง
เอาไป ๑ ใน ๔ ของโคทั้งสี่ เมื่อพราหมณ์ผู้บิดาตายแล้ว
บุตรทั้ง ๓ ก็ประชุมแบ่งโคกัน ผู้ที่ใหญ่อ้างว่า โคทั้งหมดมี
๑๕ ตัว ส่วนของคนที่จะโคครึ่งหนึ่งคือ ๘ ตัวครึ่ง บุตรคน
กลางพูดว่า ๑ ใน ๔ ของโคทั้งหมดที่ตนจะได้ คือ ๔ ตัว
กับเศษ ๓ ใน ๔ ส่วนของโคอีกตัวหนึ่ง ฝ่ายบุตรคนสุดท้อง
บอกว่า ๑ ใน ๔ ของโคทั้งหมดที่ตนจะได้ คือ ๓ ตัว กับเศษ
๔ ใน ๔ ของโคอีกตัวหนึ่ง... ข้าแต่ท้าวเจริญ อันวิ
พราหมณ์ยอมไม่ฆ่าโค เมื่อการแบ่งโคระหว่า ๓ พี่น้องมี
เศษเหลืออยู่ ก็ไม่เป็นที่ตกลงกัน กรันโคคนหนึ่งจะให้วัว
ที่เป็นเศษไม่เต็มตัวของคนแก่คนอื่นแล้ว ก็เกรงจะผิดคำ
บิดา เมื่อบังเกิดเป็นปัญหาคืนดังนี้ บุตรทั้ง ๓ แห่งพราหมณ์
จะแบ่งโคกันได้อย่างไร

ตัดไป

คนถูกอ้างขูขบกัน

ภรรยา

(กระซิบกับ เสรมฐี) ถ้าแบ่งตามคำสั่งพราหมณ์ผู้บิดา พี่น้อง
ทั้งสามก็ต้องฆ่าโคที่เป็นเศษส่วนแบ่งกัน แต่สกุลพราหมณ์
ยอมไม่ฆ่าโค แล้วจะแบ่งกันได้อย่างไร

เสรมฐี

ข้าไม่รู

ภรรยา

ชะรอยพระสวามีบุตร เถอะจะแพ้นางข่มขู่ปริพาธิกาด้วยปัญหานี้

กลองแพนเห็นหน้าชาวบ้านแต่ละคนวิตก

ตัดไป

ที่ธิดา

ธิดา

ข้าแต่ท้าวเจริญ ขอเชิญท่านแก้ปัญหาของข้าพเจ้าเถิด

ตัดไป

เห็นบางส่วนของพระสวามีบุตร

พระสวามีบุตร

ให้บุตรพราหมณ์ไปยืนโคของเพื่อนบ้านมาตัวหนึ่ง รวมกับโค
ที่มีอยู่ เป็น ๒๐ ตัว ตามคำสั่งพราหมณ์บิดา ให้ที่ใหญ่อีกครึ่ง
หนึ่ง ก็เท่ากับได้ ๑๐ ตัว น้องกลางได้ ๑ ใน ๔ ก็ได้ ๔ ตัว

ส่วนน้องสุดทองได้ ๑ ใน ๕ ก็ได้ ๔ ตัว รวม ๓ พี่น้องได้
โคทั้งหมด ๑๔ ตัว เหลือโคตัวหนึ่ง นำไปคืนเจ้าของที่ขี้เมา

ตัดไป ภรรยาเศรษฐีและชาวบ้านขึ้น เต้น

เศรษฐี (กระซิบกับภรรยา) พระสารีบุตร เละตอบปัญหานางขี้เมา-
ปริพาธิกาได้ถึง ๔๔๔ ปัญหาแล้ว

ภรรยา ตอบโดยไม่ต้องเสียเวลาอีกเลยแหมแหมน้อย ท่านเศรษฐี
ยิ่งมองนางขี้เมาปริพาธิกา ข้าพเจ้าก็ยิ่งแน่ใจว่าเป็นนาง
กฤตพด เกศี

เศรษฐี เมื่อสี่กักรเราเข้าไปพักแล้ว แทนนางขี้เมาปริพาธิกาไม่รู้จักเรา

ตัดไป ชิกาพูด

ชิกา ข้าแต่คุณเจริฐ ๗ มัคนี้ ข้าพเจ้าขอถามปัญหาสุดสุดท้ายแก่ท่าน

พระสารีบุตร ตามเด็ก ขี้เมาปริพาธิกา

ชิกา ข้าแต่ท่านคุณเจริฐในอดีตสมัยนี้นักมวยยมแคงยูหนึ่ง เลี้ยงสัตว์
ไว้ในบ้านตัวหนึ่ง วันหนึ่งสัตว์ที่เลี้ยงหายไป เขาเฝ้าตาม
หา ตามคนที่ ๑ ว่า เห็นสัตว์เลี้ยงของเขาหรือไม่ คนที่ ๑
ย้อนถามว่า สัตว์ที่มีเชือกผูกคอขึ้นหรือ เมื่อขายนักมวยรับ
ว่าผูกแล้ว คนที่ ๑ ก็บอกว่ามันไปทางโน้น ขายนักมวยไป
ถามคนที่ ๒ คนที่ ๒ บอกว่า เห็นมันขึ้นเขียงซาเดียวจะเป็น
กำแดงอยู่ทางโน้น ขายนักมวยถามคนที่ ๓ คนที่ ๓ บอกว่า
เห็นมันขึ้น ๓ เท้า เอาอีกเท้าหนึ่งเกาะรั้วอยู่ทางโน้น
ขายนักมวยถามคนที่ ๔ คนที่ ๔ บอกว่า ผมมันนั่งอยู่ใต้ต้นไม้
กำลังนอนเล่นอยู่ เขาได้ให้ตัวแก่นันกำมือหนึ่ง ขายนัก
มวยถามคนที่ ๕ คนที่ ๕ บอกว่า เห็นมันกับสัตว์ประเภท
เดียวกับมันกำลังหาหาให้แก่กัน ครั้นนักมวยไปถามคนที่ ๖
คนที่ ๖ ย้อนถามนักมวยว่า ขนของมันสีอะไร นักมวยตอบว่า
สีแสดเหมือนขนของนก คนที่ ๖ จึงบอกว่ามันอยู่ที่ต้นไม้
กำลังแกว่งไกวโชนตัวอยู่กับกิ่ง.....

ตัดไป คนคู่ขึ้น เต้น

ภรรยา สัตว์ชนิดใด ท่านเศรษฐี

เกรง

ไม่รู้ เออ... แปลกจริง สัตว์ชนิดไหนะ ยืนเขย่งขาเคี้ยว
โค เอาเท้าเกาหัวได้ ตอนชนกาเลนได้ หาหาให้แก
กันได้ โทณตนไม้ได้ คุณจะทำอะไรประหลาด - ประหลาด
อยู่ สัตว์ชนิดใดกันนะ

ภรรยา

เห็นที่พระสารีบุตรจะจนด้วยปัญหาสุดท้ายนี้

ธิดา

ข้าแต่ท่านผู้สามารถ ขอเชิญแก้ปัญหาข้อสุดท้ายของข้าพเจ้า
เถิด สัตว์เลี้ยงของนักมวายนั่น เป็นสัตว์ชนิดใด

ถัดไป

เห็นบางส่วนของพระสารีบุตร

พระสารีบุตร

สัตว์นั้นคือทารก และอาจเป็นบุตรของนักมวายน

ถัดไป

ชาวบ้านคันแทน

ธิดา

ข้าแต่ภิกษุผู้เลิศปัญญา ปัญหาหนึ่งที่ข้าพเจ้าถามท่าน
ท่านแก้ไหมดีกแล้ว ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาคะถามท่านอีก
ขอท่านจงถามปัญหาของท่านเถิด

ถัดไป

เห็นบางส่วนของพระสารีบุตร และธิดา

พระสารีบุตร

นางถามปัญหาแก่เราหนึ่งพันข้อ แต่เราจะถามนางเพียงข้อ
เดียว คุณอนนางขัมพวิพาธิกา อะไรชื่อว่าหนึ่ง

ธิดา

(งง) ถามปัญหาแก่ข้าพเจ้าเถิด

พระสารีบุตร

เราถามแล้ว

ธิดา

(อึกอึก).....

ถัดไป

คนคู่ทางพิมพัม

ภรรยา

(พิมพัม) อะไรชื่อว่าหนึ่ง.... อะไรชื่อว่าหนึ่ง

ธิดา

ข้าพเจ้าไม่เข้าใจแม้เพียงปัญหาที่ท่านถาม... อะไรชื่อว่า
หนึ่ง ซึ่งดูง่ายที่จะตอบ แต่อะไรเล่าคือคำตอบ สิ่งที่ชื่อว่า
เป็นหนึ่งนั้นคืออะไร

พระสารีบุตร ก็จงแสวงหาสิ่งใดอยู่

- ธิดา ข้าพเจ้าแสวงหาความสุขอันถาวร
- พระสารีบุตร นางพมแลวหรือ
- ธิดา ข้าพเจ้าพบแต่ความสุขที่เปลี่ยนเป็นความทุกข์ แล้วกลับ
เปลี่ยนเป็นสุข เป็นทุกข์อีก เวียนวนกันอยู่ ข้าพเจ้าจึง
คิดว่าความสุขอันถาวรไม่มี
- พระสารีบุตร มีอยู่ อัมพปรีพาทิกา
- ธิดา มีหรือ... ถ้ากระนั้นจงบอกข้าพเจ้ายาวว่า จะพบความสุข
อันถาวรได้อย่างไร
- พระสารีบุตร จงสงบระงับอุปาทานชั้นทั้ง ๕ เสีย มีรูป, เวทนา,
สัญญา, สังขาร และวิญญาณ
- ธิดา อะไรจะทำให้อุปาทานชั้นทั้ง ๕ สงบระงับได้เล่า ข้าพเจ้า
รู้ปัญหาหนึ่ง แต่ไม่อาจใช้สร้างการสงบระงับได้เลย
ข้าพเจ้าภูมิใจว่า เคยชนะโจร ชนะบุคคลหนึ่งผู้เคยพ่ายแพ้
หนึ่งในการต่อสู้ปัญหา แต่ชัยชนะทั้งหมดไม่ได้สร้างการสงบ
ระงับให้ข้าพเจ้าเลย
- พระสารีบุตร นั้นแสดงว่าปัญหาทั้งหลายที่นางรู้ ชัยชนะทั้งหลายที่นางชนะ
ยังไม่เลิศ เป็นหนึ่ง
- ธิดา ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้ายอมแพ้นางแล้ว ขอได้โปรดบอก
ข้าพเจ้ายาวเถิดว่าอะไรชื่อว่าเป็นหนึ่ง
- พระสารีบุตร พุทโธมม
- ธิดา (รำพึง) พุทโธมม - ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจ

คนครีตักคัลลิต

- พระสารีบุตร พุทโธมม คือผู้ตรัสรู้ เห็นแจ้งในความจริงแท้ของทุกข์ เหตุ
ที่ทำให้เกิดทุกข์ ความดับแห่งทุกข์และทางดำเนินถึงความ
ดับทุกข์... มนค คือคำอันตักคัลลิต พุทโธมมก็คือคำสอน
ของพระผู้ตรัสรู้ ซึ่งเราเรียกว่าพระธรรม และพระธรรม
ก็คือสิ่งอันยังความสุขที่ถาวรให้เกิด เมื่อประพฤติปฏิบัติตาม
พระธรรมหรือพุทโธมมนี้จึงเป็นเลิศกว่าสิ่งทั้งหลาย และได้
ชื่อว่าหนึ่ง ควณฺเหตุนี.... คุณอนัมพปรีพาทิกา

นางรูปงามหนึ่งพันขอ แต่ไม่ว่าในนางหรือผู้ซึ่งมีบุตรของ
นางส่งประจักษ์ได้เคย.... บทแห่งพุทธมนต์เพียงหนึ่งเดียว
จึงประเสริฐกว่า ศาสนาของนางสอนให้เอาชนะผู้อื่น
แต่ศาสนาของเราสอนให้เอาชนะตัวเอง คือชนะกิเลส

กบฏีเมว ๗ ชิดาเกิดความเดือดร้อนใจ ลงจากที่นั่ง กราบพระสารีบุตร

ชิดา ข้าพเจ้าขอบรรพชาอุปสมบทเป็นสาวิกาแห่งพระบรมศาสดา
ของท่าน ... ขอท่านผู้เจริญได้โปรดให้พุทธมนต์แม่เพียง
บางส่วนแก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด

พระสารีบุตร อัมพปริพาชิกา พระศาสดาของเรา ทรงแนะนำสาวิกทั้ง
หลายว่า สังฆารทั้งปวงไม่เที่ยง จึงเป็นทุกข์ นตฺถิ
สันระธมาทุกฺขา ทุกฺขเสมอด้วยสันธไม่มี ทรงเปรียบกาย
เหมือนनावิญฺญาณเหมือนฟิธ และกิเลสทั้งหลายเหมือนยา
ในฟิธ ฟิธใดไม่มียางแม้จะปลูกในนา ก็ไม่งอก วิญฺญาณ
ใดไม่มีคณฺหา วิญฺญาณนั้นก็ไม่เกิด นีคือนิพพาน เมื่อไม่
เกิดก็ไม่มีสันธให้ เป็นทุกข์ พระศาสดาของเราจึงสอนให้
ดับคณฺหาเมื่อคณฺหาเบาบาง ความทุกข์ก็เบาบาง เมื่อ
คณฺหาสิ้น ความทุกข์ก็สิ้น เราจึงตระหนักว่านิพพานัง
สุขัง นิพพานเป็นสุขยิ่ง และสิ่งถาวรที่สุดแห่งบรรพชา
ของเรา คือนิพพาน

กบฏี เปิดเพลงดับคำพูด หรือจะอัดคำพูดเข้าไปด้วยเสียงก็ได้

ภาพ พระพุทธเจ้า โคดสชิลาทนมมือ ในหน้าสงบสุข

เทพ (อินเคีย) พุทฺธัง สรณัง กัจฉามิ

ชิดา (พุทธหรือเทพ) ข้าพเจ้าถึงพระพุทฺธเจ้าเป็นสรณะ

เทพ อัมมัง สรณัง กัจฉามิ

ชิดา ข้าพเจ้าถึงพระธรรมเจ้าเป็นสรณะ

เทพ อังคัง สรณัง กัจฉามิ

ชิดา ข้าพเจ้า ถึงพระสงฆ์เจ้าเป็นสรณะ

เทพ (เปิดต่อไปจนจบ).....

ภาพรวม วิคาวอก เบื้องหน้าภาพพระพุทธเจ้า

..... จบบริบูรณ์.....

ภาพสไลด์ประกอบ

๑. พระเชกวัน
๒. พระพุทธเจ้า
๓. ปราสาท ๗ ชั้น
๔. กวางอาทิตย์สาดแสงเข้าหรือเย็น
๕. กุเขาทิ้งใจ
๖. พระพุทธเจ้าอีกภาพหนึ่ง

.....
.....
.....